

ÅRSRAPPORT 2010

RESUMÉ

PENSIONS KASSEN FOR FARMAKONOMER

UDVIKLING I AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Pensionskassen aflægger et regnskab for 2010 med et resultat på 140 mio. kr. mod -16 mio. kr. året før. Afkastet blev i 2010 på 9,5% før skat og 8,1% efter skat. Ud fra branchesammenligninger over de sidste 10 år har Pensionskassen haft et afkast, der ligger i den bedste fjerdedel. Årets resultat er tilfredsstillende set i forhold til udviklingen på de finansielle markeder.

Årets resultat overføres til egenkapitalen.

Medlemmernes konti er tilskrevet bonus med knap 125 mio. kr., og der er anvendt godt 155 mio. kr. til tilbagebetaling af lån fra individuelt bonuspotentiale.

Den positive udvikling i medlemstallet fortsætter, og Pensionskassen har nu 7.194 medlemmer.

Det betyder bl.a., at medlemsbidrag – ekskl. arbejdsmarkedsbidrag – i 2010 blev forøget med 3 % til 203 mio. kr.

Antallet af børne- og invalidepensionister er faldet lidt i 2010, mens antallet af alderspensionister er steget med 200 til i alt 1.300. De samlede pensionsydelse er steget med 38 mio. kr. til i alt 225 mio. kr.

Kontorenten har de sidste år været på 3% som følge af finanskrisen og Pensionskassens deraf negative resultater. Pensionskassens kapitalforhold er som følge af de sidste 2 års positive investeringsafkast atter tilbage på niveau. Derfor er det besluttet, at den foreløbige kontorente for 2011 sættes op til 4,5% - den rente, Pensionskassen normalt forudsætter i sine pensionsberegninger.

Pensionskassens omkostninger pr. medlem er faldet fra 1.310 kr. i 2009 til 1.075 kr. i 2010.

Pensionskassens vedtægter blev i 2010 ændret således, at halvdelen af menige bestyrelsesmedlemmer skulle vælges direkte. Ved det første direkte valg til bestyrelsen – der blev gennemført i 1. halvår 2010 - valgte Pensionskassens medlemmer Anni Helbo, Christina Durinck og Lisa Wieweg Rosendahl til bestyrelsesmedlemmer for en 2-årig periode.

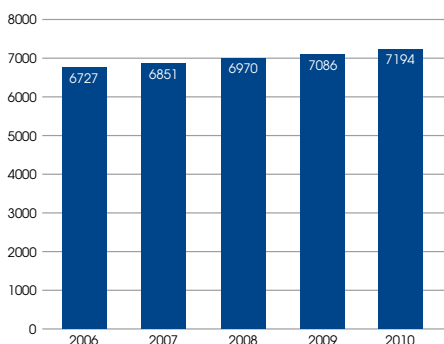
Pensionskassens bestyrelse forventer et resultat i 2011 på niveau med 2010.

Den fuldstændige årsrapport for 2010 kan læses på www.farmakonompension.dk

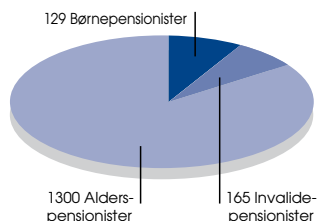

MEDLEMSFORHOLD

Pensionskassen oplever et stigende medlemstal. I perioden 2006 til 2010 har væksten i medlemstallet været på 7% svarende til 467 medlemmer.

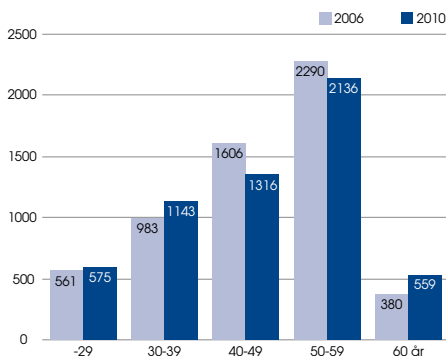
Ved udgangen af 2010 havde Pensionskassen 7.194 medlemmer og udbetalte pension til 1.465 pensionerede og børnepension til 129.

Flere pensionister

Antallet af alderspensionister er fortsat stigende. Det samlede antal pensionerede medlemmer er i 5 års-perioden steget med 479 svarende til en stigning på 60,2%. I samme periode er antallet af børnepensionister faldet med 7 svarende til et fald på 5,0%.

Medlemmernes alderssammensætning betyder, at antallet af pensionister fortsat forventes at stige.

Pensionsindbetaling

Medlemsbidrag (ekskl. arbejdsmarkedsbidragene) blev i 2010 forøget med 3% til i alt 203 mio. kr.

I 2006 udgjorde medlemsbidraget 171 mio. kr.

Frivillig indbetaling

Gennem de senere år har der været en øget interesse for at fortsætte med at indbetale til Pensionskassen, selv om man forlader apoteksbranchen. Får man beskæftigelse udenfor overenskomstområdet, er der mulighed for enten at fortsætte som privat indbetaler eller at indgå aftale med den nye arbejdsgiver om, at pensionsbidrag indbetales til Pensionskassen.

Mindstebidraget for frivillige indbetalere udgjorde 1.242 kr. pr. 1. januar 2011 og 1.204 kr. pr. 1. januar 2010 om måneden.

Gruppeliv og kritisk sygdom

Pensionskassen har en gruppelivsordning, der stort set omfatter alle medlemmer indtil det fyldte 63. år. Ordningen betyder, at der udbetales 500.000 kr. til medlemmets efterladte, såfremt medlemmet dør inden det 63. år. Siden 2001 er Pensionskassens medlemmer også omfattet af en forsikring på 100.000 kr., der kommer til udbetaling, såfremt man får konstateret en af de kritiske sygdomme, som er på Forenede Gruppelivs liste over visse kritiske sygdomme.

I 2010 er der udbetalt dødsfaldssum for i alt 10 medlemmer, mens der fra ordningen med kritisk sygdom blev udbetalt erstatning til i alt 25 medlemmer. Til sammenligning blev der for 2009 udbetalt dødsfaldssum til 10 medlemmer og erstatning til 39 medlemmer.

Kontorente 3% i 2010 og 4,5% i 2011

Kontorenten for 2010 blev i efteråret 2009 fastsat til 3%, da Pensionskassens kapitalstyrke var påvirket af finanskrisen. Pensionskassen har nu atter genvundet kapitalstyrken fra før finanskrisen og hæver derfor kontorenten i 2011 til 4,5%, svarende til pensionstilsgagnenes beregningsforudsætning.

Pensionskassens garantier

I 2010 kom pensionskassers garantier i mediernes søgelys, idet en række pensionskasser søgte at nedsætte deres garantier. I Pensionskassen for Farmakonomet er garantierne ikke problematiske. Alle pensioner i Pensionskassen er sammensat af to dele: en grundpension og en tillægspension.

- Grundpensionen er betinget garanteret og kan kun ændres, hvis bestyrelsen i samråd med aktuaren vurderer, at beregningsgrundlagets elementer ikke er sikre. Der skal være objektive grunde til at ændre grundlaget. Få medlemmer, som ikke valgte om i 2006, har fra gammel tid en ubetinget garanti på en del af grundpensionen. Pensionskassen forventer, at kontorenten på den ubetingede garanti aldrig vil kunne overstige grundlagsrenten på 3% til 4%.

- Tillægspensionen er ugaranteret og fastsættes af bestyrelsen hvert år. Tillægspensionen kan både stige og falde, men bestyrelsen tilstræber en jævn udvikling i pensionerne. Tillægspensionerne er en metode til at udlodde egenkapitalen på en fair måde til de medlemmer, der har været med til at spare den op. Desuden sikrer tillægspensionen et rimeligt niveau på invalidepensionen m.m. Det skal samtidig bemærkes, at skulle Pensionskassen få økonomiske problemer, er der kun medlemmerne til at betale - garantier i en pensionskasse kan derfor forekomme teoretisk.

Nyt bonusregulativ

Bestyrelsen har fastsat et nyt bonusregulativ, der træder i kraft i 2011 som sikrer, at Pensionskassens overskudsfordeling kan fortsætte uændret efter kollektive og solidariske principper. Ændringerne skyldes ny lovgivning, der skal forhindre omfordeling mellem inhomogene grupper. Pensionskassens medlemmer er pr. definition en homogen gruppe jævnfør fagfællesskabet og optagelsen under overenskomster og aftaler efter ved-

tægterne. Med bestyrelsens beslutning vil der ikke ske yderligere opdeling af medlemmerne i grupper med forskellige rettigheder.

Levelid

Der sker i disse år en betydelig forøgelse af restlevetiden, både blandt Pensionskassens medlemmer og generelt i Danmark. Pensionskassens eget datamateriale er for lille til at estimere en fremtidig levetidsforbedring. Men erfaringerne fra befolkningen som helhed tyder på, at der for tiden sker en årlig forbedring af restlevetiden for f.eks. 60-årige på ca. 4 måneder for kvinder og 3 måneder for mænd. Pensionskassen har i 2011 anmeldt et nyt markedsværdigrundlag, der tager højde for denne forventede længere levetid.

INVESTERINGER

Investeringsaktiverne steg i 2010 med 697 mio. kr. til 8.590 mio.kr.

Pensionskassens investeringsstrategi søger at sikre et godt langsigtet afkast med en passende risiko.

Samfundsansvar i investeringerne

Pensionskassen har gennem hele sin eksistens haft fokus på at foretage ansvarlige investeringer, at have en motiveret og ansvarlig medarbejderstab, samt at agere med en etisk korrekt adfærd i det daglige virke. Pensionskassen har endnu ikke tilsluttet sig FN's principper for ansvarlige investeringer, fordi de økonomiske forpligtelser endnu ikke er helt afklaret.

Pensionskassens investeringsrådgiver – Sparinvest – har underskrevet FN's charter for ansvarlige investeringer, hvilket indgår i deres rådgivning. Pensionskassen lader sin portefølje screene af det svenske selskab Ethix SRI Advisors, der ligeledes arbejder ud fra samme kriterier som beskrevet i FN's 10 principper dækkende fire hovedgrupper – menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, klima- og miljøforhold samt bekæmpelse af korruption.

Det er endvidere aftalt, at Sparinvest minimum en gang årligt rapporterer om Pensionskassens investeringer i relation til de fastlagte principper for ansvarlige investeringer.

Screeningen i 2010 viste, at visse af de investeringsforeninger, som Pensionskassen havde investeret i, ikke opfyldte betingelserne. Selvom der er tale om meget små investeringer, har Pensionskassen besluttet at rette henvendelse til de pågældende foreninger med henblik på, at porteføljerne renses for de kritiske investeringer. Alternativt må Pensionskassen finde en anden måde at opnå den ønskede eksponering i den pågældende aktivklasse.

Pensionskassens afkast

Pensionskassen opnåede i 2010 et afkast på 9,5%. Aktieporteføljen gav et afkast på 22,6%, mens obligationerne gav et afkast på 6,6% mod markedets 8,8%. Afkastet på ejendomme blev på -2,6%.

Pensionskassens investeringer

Ved udgangen af 2010 havde Pensionskassen investeringer i aktier på 23%, i obligationer på 71%, og den resterende del på 6% var udelukkende investeret i ejendomme.

Af aktieinvesteringerne udgjorde aktier i Nordamerika den største del med 32% af aktieinvesteringerne, mens der var investeret 27% i danske aktier, 21% i europæiske aktier, 14% i japanske aktier og 6% i globale aktier.

Obligationerne udgøres hovedsageligt af danske obligationer med 93% af investeringerne, mens der er investeret 3% i Emerging Markets og 4% i High Yield obligationer.

Størstedelen af investeringerne er placeret hos investeringsforeninger. Ved udgangen af 2010 var der investeret i 9 forskellige investeringsforeninger i 30 forskellige afdelinger. De to største enkeltinvesteringer er i Fmf Danske Invest inst. 21, der udgør ca. 23% af Pensi-

onskassens samlede investeringer, og i Nykredit Invest Engros Lange Obligationer, der udgør ca. 21%.

Risikoforhold

Pensionskassens bestyrelse har identificeret, vurderet og kvantificeret de væsentligste risici for Pensionskassen, herunder markedsrisici, biometriske og forsikringsmæssige risici samt operationelle risici, som er de 3 vigtigste risikoområder. Det er sket i overensstemmelse med retningslinjer foreskrevet i lovgivningen.

Bestyrelsen har fastsat et mål på sikkerhed, som går ud på, at risikoen for at komme i solvensproblemer højst må være 0,5%, svarende til at det højst kan ske 1 gang i løbet af 200 år. I den officielle beretning er risikoområdet nærmere beskrevet.

Ordinært tilsyn fra Finanstilsynet

I slutningen af 2010 havde Pensionskassen ordinært tilsyn fra Finanstilsynet, hvor pensionskassens forretningsgange mv. er gennemgået. Finanstilsynets endelige tilbagemelding på den foretagne gennemgang er endnu ikke modtaget. Når resultatet foreligger, vil det blive offentliggjort på pensionskassens hjemmeside.

Forventninger til 2011

Pensionskassens formueforvaltning tilrettelægges med en investeringshorisont, som rækker flere år frem. Sigtet er at opnå et konkurrencedygtigt formueafkast på længere sigt samt styrke Pensionskassens samlede kapitalberedskab. Det indebærer, at Pensionskassen påtager sig investeringsmæssige risici, som betyder, at formueafkastet for 2011 i væsentlig grad afhænger af udviklingen på de finansielle markeder. Det er derfor vanskeligt at forudsige resultatet for 2011, men bestyrelsen forventer et resultat på niveau med 2010.

HOVED- OG NØGLETAL

I mio. kr.	Regnskabsmæssig værdi Primo	værdi Ultimo	Netto investeringer	Afkast i % p.a. før pensions- afkastskat og selskabsskat
Grunde og bygninger				
Grunde og bygninger, der er direkte ejet	403	401	0	-0,55
Ejendomsaktieselskaber	161	129	0	-7,60
Grunde og bygninger i alt	564	530	0	-2,56
Kapitalandele				
Danske børsnoterede kapitalandele	380	468	-10	26,90
Danske unoterede kapitalandele	81	70	4	-16,24
Udenlandske børsnoterede kapitalandele	1.175	1.454	7	23,99
Udenlandske unoterede kapitalandele	0	6	5	328,16
Kapitalandele i alt	1.636	1.998	6	22,55
Obligationer				
Statsobligationer (Zone A)	908	1.476	367	7,14
Realkredifobligationer	3.668	1.653	1583	4,58
Indeksobligationer	331	336	73	1,64
Kredifobligationer investment grade	400	289	0	6,48
Kredifobligationer non investment grade samt emerging markets obligationer	224	204	0	13,01
Andre obligationer	139	2.082	-1.771	-2,36
Obligationer i alt	5.670	6.040	252	6,57
Pantefikrede udlån	0	0	0	4,35
Øvrige finansielle investeringsaktiver	28	22	-3	0,67
Investeringsaktiver i alt	7.898	8.590	255	9,14

RESULTATOPGØRELSE

i 1.000 kr.	2010	2009
Medlemsbidrag	187	182
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	753	830
Udbetalte ydelser (pensioner m.v.)	-233	-188
Pensionsafkastskat	-112	-120
Pensionsmæssige omkostninger	-8	-6
Ændring i pensionshensættelser	-446	-714
ÅRETS RESULTAT	141	-16
Balance		
AKTIVER		
Driftsmidler	1	3
Ejendomme	536	545
Kapitalandele	80	85
Investeringsforeningsandele	7958	7.221
Øvrige aktiver	66	93
AKTIVER, I ALT	8641	7.947
PASSIVER		
Egenkapital	1113	973
Pensionshensættelser mv.	7394	6.948
Andre passiver	134	26
PASSIVER, I ALT	8641	7.947

Nøgletal i 5 år	2010	2009	2008	2007	2006
Afkastnøgletal					
Afkast før pensionsafkastskat	9,54%	11,59%	-9,60%	1,00%	-1,80%
Afkast efter pensionsafkastskat	8,10%	9,92%	-8,20%	1,00%	-1,60%
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af bidrag	4,18%	5,12%	4,50%	4,40%	4,20%
Omkostningsprocent af hensættelser	0,11%	0,14%	0,12%	0,12%	0,12%
Omkostninger pr. medlem	1.075	1.310 kr.	1.133 kr.	1.033 kr.	983 kr.
Omkostningsresultat	0,15%	0,13%	0,14%	0,37%	0,40%
Pensionsrisikoresultat	-0,22%	-0,11%	0,34%	0,20%	-0,23%
Konsolideringsnøgletal					
Bonusgrad	0,00%	0,00%	0,00%	2,00%	6,50%
Ejerkapitalgrad	15,40%	13,81%	16,10%	20,20%	21,50%
Overdækningsgrad	11,41%	10,44%	12,30%	17,20%	17,40%
Solvensdækning	386%	409%	426%	656%	515%
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning før skat	14,80%	0,00%	0,00%	0,10%	-1,20%
Egenkapitalforrentning efter skat	13,48%	-1,68%	-26,80%	0,00%	-1,00%
Forrentning af pensionsmæssige hensættelser før skat	6,07%	4,39%	2,60%	6,10%	19,60%

Regnskabet er godkendt af Pensionskassens bestyrelse den 2. marts 2011, og revisionen har givet Pensionskassens regnskab en blank påtegning. Det samlede regnskab og revisionspåtegningen kan downloades fra Pensionskassens hjemmeside www.farmakonompension.dk

Bestyrelsen

Udpeget af

Farmakonombforeningen

Susanne Engstrøm, formand

Valgt af medlemmerne

Christina Durinck, farmakonom

Anni Helbo, farmakonom

Lisa Wieweg Rosendal, farmakonom

Udpeget af Danmarks

Apotekerforening

Per Wijngaard, apoteker

Henrik Lintner, apoteker

Udpeget af Farmakonombforeningen og Danmarks

Apotekerforening i fællesskab

Bjarne Fabienke, cand. merc.

Direktion:

Peter Bache Vognbjerg,
adm. direktør

Ledende medarbejdere:

Jens Jørgensen,
regnskabschef

Henrik Bernhardt,
medlemschef

Ansvarshavende aktuar:

Steen Ragn, cand. act.

Lægelig konsulent:

Niels Horwitz

Revision: KPMG

Pensionskassen for Farmakonomer

Dirch Passers Allé 27, 5. sal
2000 Frederiksberg
Telefon 3315 3588
Telefax 3313 3588

pension@farmapension.dk
www.farmakonompension.dk

Redaktion:

Peter Bache Vognbjerg og Palle Aarøe

Tryk: Litotryk København A/S

Oplag: 7.500